

1 תלמוד בבלי מסכת נזיר דף כג עמוד א

- א. גמ'. ת"ר: +במדבר +א אישה הפרס וה' יסלה לה - באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר, שהיא צריכה כפרה וסליחה.
ב. וכשהיה מגיע ר"ע אצל פסוק זה היה בוכה, ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה - טעון כפרה וסליחה, המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר - על אחת כמה וכמה!
ג. כיוצא בדבר אתה אומר: +ויקרא ה+ ולא ידע ואשם ונשא עונו - ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר, כגון חתיכה ספק של שומן ספק של חלב, אמר קרא ונשא עונו, מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר - עאכ"ו!
ד. איסי בן יהודה אומר: ולא ידע ואשם ונשא עונו - ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר, כגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן - ונשא עונו, המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר - על אחת כמה וכמה! על דבר זה ידו הדווים.
ה. וכל הני למה ל? צריכין, דאי תנא גבי אשה, התם הוא דבעיא כפרה וסליחה, משום דמעיקרא לאיסורא איכוון, אבל חתיכה ספק של חלב ספק של שומן, דלהיתרא איכוין - לא בעי כפרה וסליחה;
ו. ואי איתמר הדא, דאיכא איסורא, אבל אשה דהפר לה בעלה, דהיתרא - לא תיבעי כפרה וסליחה;
ז. ואי איתמר הני תרתין, הוה אמינא הני תרתין הוא דסגי להון בכפרה וסליחה, דלא איקבע איסורא, אבל שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן, דאיקבע איסורא - לא סגי ליה בכפרה וסליחה, קמ"ל דלא שנא.

- A. Our Rabbis taught: [In the verse,] Her husband hath made them void,' and the Lord will forgive her, Scripture is speaking of a woman whose husband has declared her [vow] void without her knowledge. [intimating] that she requires atonement and forgiveness.
- B. When R. Akiba reached this verse. he wept: 'For if one who intended to take swine's flesh and by chance takes lamb's flesh stands in need of atonement and forgiveness, how much more so does one who intended to take swine's flesh and actually took it, stand in need thereof?'
- C. A similar inference may be made [from the verse]. Though he know it not, yet is he guilty and shall bear his iniquity. If of one who intends to take lamb's flesh and by chance takes swine's flesh, for instance in the case of [one who ate] a slice of fat concerning which it was uncertain whether it was of the permitted or the forbidden kind, the text says, 'and shall bear his iniquity', how much more so [is this true] of one who intended to take swine's flesh and actually took it.
- D. Isi b. Judah interpreted [the verse], Though he know it not, yet is he guilty and shall bear his iniquity, [as follows]. If of one who intends to take lamb's flesh and takes swine's flesh for instance in the case of [one who eats one of] two slices of fat one of which is forbidden fat and the other permitted fat, the text says, and shall bear his iniquity, how much more so [is this true] of one who intended to take swine's flesh and actually took it. For this let them grieve that are fain to grieve.
- E. But what need is there for all these cases? — They are all necessary. For if we had only been told about the woman, [we might have thought] that atonement and forgiveness are necessary there, because from the very beginning her intention was to do that which is forbidden, whereas with the slice concerning which it is uncertain whether it is forbidden or permitted fat, where his intention was to do that which is permitted, [we might have thought] that atonement and forgiveness are not necessary.
- F. If, on the other hand, we had only been told about the latter, [we might have thought] that it is because there is a definite prohibition involved, whereas the woman whose husband has declared her [vow] void and whose act is [consequently] permitted, should not require atonement and forgiveness.
- G. Again, if we had only been told of these two cases, we might have thought that in these two cases atonement and forgiveness suffice, since the presence of something forbidden is not definite, whereas with two slices of which one is forbidden and one permitted fat, where the presence of something forbidden is definite, atonement and forgiveness do not suffice. We are therefore told that there is no difference.

2 תורת האדם שער הגמול

ומהו חטא, שלא נזהר בעצמו ולא היה ירא וחרד על דברי המקום ב"ה שלא יאכל ולא יעשה דבר עד שיבדוק יפה יפה ויתגלה לו הדבר שהוא מותר וראוי לו לפי גזרותיו של הקב"ה, ועל הדרך הזו הוא טעם חטא השגגה בכל התורה, ועוד שכל דבר האסור מלכלך הנפש ומטמא אותה דכתיב ונטמתם בם, לפיכך נקרא השוגג חוטא, אעפ"כ אין השוגג ראוי להענש על שגגתו בגיהנם ובאר שחת, אלא שהוא צריך מירוק מאותו עון ולהתקדש ולהטהר ממנו כדי שיהא ראוי למעלה ההוגנת למעשיו הטובים בעוה"ב, לפיכך חס הקב"ה על עמו ועל חסידיו ונתן להם הקרבנות להתכפר בהן השגגות.

What is the sin [of one who sinned inadvertently]? That he was not careful with himself and was not fearful and terrified for the words of the Omnipresent, that one should not eat or do something until he has examined it very well and it has been revealed that it is permitted and proper according to G-d's decrees. This is the reason for accidental sins in the Torah. Furthermore, all forbidden things dirty the soul and make it impure, as it says and you became impure through them. Therefore, the accidental sinner is called a sinner. Nevertheless, the accidental sinner should not be punished through Gehinom and destruction. Rather, he needs to be cleansed of that sin, to be purified and sanctified from it until he is worthy to the level his deeds would accord him in this world. Therefore, G-d had mercy on his nation and pious ones and gave them sacrifices to atone for accidental sins.

3 ספר שמירת שבת כהלכתה חלק א' פרק ל"ב הערה קכ"ט (מהדורה חדשה) [וכן הוא במנחת שלמה ב:לד]

ושמעתי מהגרש"ז אורבך זצ"ל, דנראה דעדיף טפי לעשות המלאכה ע"י שומר מצוות שכוונתו למצווה, כי ע"י עברייך אשר כוונתו רק עבור בצע כסף, אע"ג דקעביד מצוה, מ"מ הו"ל כנתכוין לבשר חזיר ועלה בידו בשר טלה... דגם ע"ז יש משום "ולפני עור" וגם אפשר דבני"ד גרע טפי, כיון שבאמת יש כאן חילול שבת, ויתכן שהרופא נחשב כאינו מחלל שבת רק אם כוונתו להצלה ולא אם מכוון לתשלום.

I heard from Rabbi Shlomo Zalman Aurbach, that it seems better to have the work done by a Shomer Mitzvot who intends for the mitzvah, rather than a sinner who intends only for money, even though he would be doing a mitzvah. Still, he is intended to eat pig and eats sheep... that for this too, there is a problem of "Livnei Iver". This case may be worse, as they is desecration of Shabbat, and the doctor may be considered not violating Shabbat only if he intends to save, not if he is focused on payment.

4 תלמוד בבלי מסכת מנחות דף סד עמוד א (עיני באריכות בהלכה ורפואה 191-181 - מאמרו של הרב ז"נ גולדברג)

איתמר: שמע שטבע תינוק בים, ופרש מצודה להעלות דגים והעלה דגים - חייב, להעלות דגים והעלה תינוק ודגים - רבה אמר: פטור, ורבה אמר: חייב; רבה אמר פטור, זיל בתר מעשיו; ורבה אמר חייב, זיל בתר מחשבתו.
It was said: If he heard that a baby was drowning in the sea, and he spread out his net to get fish and got fish, he is liable. If he intended to get fish, but he got the baby and fish, Rabbah says he is exempt and Rava says he is liable. Rabbah says he is exempt because we go according to his actions. Rava says he is liable because we go according to his intentions.

5 שו"ת בית יצחק יו"ד סימן ח'

ומשמע דלמ"ד פטור אין כאן שום חיוב ואף מכת מרדות כשעשה במזיד פטור? נ"ל הטעם דשם בתוכין לדבר עבירה ועשה מצוה פטור לגמרי משא"כ בתוכין לדבר עבירה ועשה דבר הרשות חייב מכות מרדות...
It seems that according to the one who says he is exempt there is not liability, and even rabbinic lashes, when he did it intentionally- he is still exempt. It seems that the reason is that one who intends for sin and did a mitzvah is totally exempt, but not if he intended for sin and did something neutral – then he would be liable for rabbinic lashes. [Continues to apply this to our opening Gemara]

6 שו"ת אגרות משה אורח חיים ח"ד סימן עט

...ויש גם טעם גדול להתיר אף עם יהודים שאינם שומרי תורה שגם שכשישארו בביתם יחללו שבת במזיד בכל מלאכות שיזדמן לא פחות מהמלאכות שיעשה בבית החולים באיסור שא"כ אין בזה לפ"ע בזה שהוחלפו להו מלאכות במלאכות, ויותר נוטה שהופחתו כי יש הרבה חולים שמותר וגם הרבה הוא רק מדרבנן ומה שעושה בביתו רובן הם מדאורייתא.
There is a great reason to permit even non- Shomrei Torah Jews, for if they would stay home, they will violate Shabbat intentionally with any *melacha* that he happens upon, no less than he would in the hospital, and [in his house] it is forbidden. If so, there is no *lifnei iver* for switching it for other *melachot*. It is seems more likely that you have made him do less, for there are many sick people for whom it is permitted [to do *melacha*], and much will be rabbinic, while what he does at home would be biblical.

7 ר' שלמה מן ההר – תחומין כב

בשאלת ההחלפה עם מי שמחלל שבת בקביעות אני במבוכה זה שנים רבות. מדברי הרמב"ן במדבר טו, כב אני לומד, שכל הציבור כיום הוא שוגג בעיניו בכל מה שהוא עושה. לפיכך היה נראה שמצוה תמיד לגלגל את המלאכה בשבת במקרה של פיקוח נפש על מי שמחלל שבתות תמיד; שהרי זה שידוע שהיום שבת, ושנותן התורה ציוה על השבת, נדרש עתה משום פיקוח נפש "לדחות" את השבת שלו במזיד, שהוא איסור חמור שיש בו מיתה וכת. לעומת זאת, זה שאינו יודע, מפני שהוא מומר ושוגג, נדרש לדחות את השבת שלו, דבר שהוא אצלו רק איסור שוגג שחייב עליו חטאת. ברור שאם אני יכול לקיים "פיקוח נפש" באיסור חמור, ואני יכול לקיים באיסור קל, אני חייב לעשות זאת באיסור קל. ... אמנם נראה שאין זה אלא בעת שלום. אבל בעת מלחמה ובעתות חרום אין להתחלף, שאם יתרגל בכך בעת מלחמה בקל יוכל לבא לידי סכנה בעוד שהוא מחזר אחרי אחרים.

Regarding the question of switching on a regular basis with a Shabbat violater, I have been confused for many years. From the Ramban I derive that the entire [non-Dati] community today are considered accidental sinners in all they do. Therefore, it would seem that it would be a mitzvah to always cause those who violate Shabbat always to do *melacha* to save lives. This is because he who knows that it is Shabbat and that the Torah commanded about Shabbat, needs Pikuach Nefesh to push aside his stringent violations that carry with them the death penalty and karet. On the other hand, he who does not know, for he is an accidental sinner, we only need to push aside an accidental sin that carries with it a sacrifice. It is clear that if you can accomplish Pikuach Nefesh with a more stringent prohibition or with a more lenient one, you must do it with the less stringent... However, this is only during peace time. During war or danger, you should not switch, because if you become used to this during war, you will easily be endangered trying to find someone else.

8 שו"ת היכל יצחק אורח חיים סימן מב

(ז) והנה עד כאן דיברתי רק מבחינת ההלכה, אבל יש גם צד אחר לענין זה. שלעשות סידורים כאלה בין הדתיים ללא - דתיים, זה יהא נראה כאילו אנחנו משלימים עם מציאות של שני מיני יהדות שקולים זה כנגד זה בתוך האומה, יהדות דתית ויהדות חילונית, והלא באמת עלינו להצטער תמיד על החפשיות בישראל, ולהתפלל שיערה ה' רוח ממרום על הבנים שניתקו ממקור החיים, האמונה באלוקים חיים, ובתורת החיים שמן השמים, וישיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. והרבה יש לחוש, לדעת, שמסידורים כאלה יווצר הרושם כאילו כבר התיאשנו מהם וניחא לנו, ח"ו, שיהיו שבת גויים כאילו גם הפקרונם יאוש והפקר כאחד.

Until this point I have only spoken from the halachic perspective. However, there is another side. To make these arrangements between religion and not-religious people, makes it seem as if we have come to terms with the reality that there are two kinds Jewishness in our nation – religious Judaism and secular Judaism. In truth, we must in pain because of the "freedom" in Israel, and pray that G-d will bring a spirit from on High to the children who have separated themselves from the source of life, the belief in the Living G-d, the Torah from Heaven, and bring back the fathers' hearts through their children and the children's hearts through their parents. I'm worried that these arrangements will create the impression that we have already given up and it is okay, G-d forbid, and they are our Shabbat goyim, as if we have totally given up and relinquished them.